

היום נלמד בעזרת ה':

## שבת דף מג

לדעת רב יוסף טעמו של רב חסדא שאוסר להניח כלי תחת התרנגולת לקבל את ביצתה הוא משום שבזה הוא מבטל את הכלי מהיכנו, כלומר שעד עתה היה מותר לטלטל את הכלי ומעכשיו הוא נהיה מוקצה ואסור לטלטלו.

מותר לכפות את הסל לפני האפרוחים בשבת כדי שיעלו מהסל ללול, ואין בזה משום איסור ביטול כלי מהיכנו, משום שכשהאפרוחים ירדו מהסל הסל מותר בטלטול. אולם אם האפרוחים היו על הסל בבין השמשות של כניסת שבת, הסל נאסר בטלטול משום "מיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומא", כלומר מתוך שהסל היה מוקצה בבין השמשות הוא נשאר מוקצה לכל השבת אף אם האפרוחים ירדו ממנו בשבת.

רב יצחק חולק על רב חסדא (לעיל) וסובר שבשם שאסור להניח כלי תחת התרנגולת לקבל ביצתה כך אסור להניח כלי על הביצה כדי לשמור עליה שלא תישבר. וטעמו הוא משום שלדעתו אין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל בשבת, וכיון שהביצה שנולדה בשבת היא מוקצה לכן אסור לטלטל כלי לצורכה.

## 🔗 כוורת דבורים:

כוורת היא מוקצה בשבת, והדבש אינו מוקצה שהרי הוא ראוי למאכל. בימות החמה יש דבש בכוורת ובימות הגשמים אין דבש אבל משאירים בכוורת שתי חלות דבש לצורך מאכל הדבורים. חלות הדבש הם מוקצות לדבורים, אולם אם חשב עליהם לפני שבת לאוכלם הם אינם מוקצה.

גם רב הונא סובר שאין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל בשבת. ולכן מת המוטל בחמה ורוצים לפרוס עליו מחצלת לצל כדי שלא ימהר להסריח (ואסור לטלטל בשבילו מחצלת, שהרי מת הוא דבר שאינו ניטל בשבת), באים שני אנשים ויושבים בצידו, כשחם להם מלמטה (= בקרקע) כל אחד מביא מיטה ויושב עליה, וכשחם להם מלמעלה מביאים מחצלת ופורסים עליהם, ואח"כ זה זוקף את מיטתו ונשמט והולך וכן

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

עושה השני ובכך המחצלת נשאר פרוסה על שני המיטות הזקופות והמת נמצא תחתיה בצל.

מת המוטל בחמה ורוצים להביאו לצל: לדעת רב יהודה מותר להופכו ממיטה למיטה עד שמגיע למקום צל, ולדעת רב חנינא מניח עליו ככר או תינוק שהם ניטלים בשבת ומטלטלו. הגמרא מבאר שלדעת שניהם מותר לטלטלו ע"י ככר או תינוק, ומחלוקתם היא כשאין ככר או תינוק - שלדעת רב יהודה "טלטול מן הצד" מותר בשבת, כלומר כשאינו מטלטל בידיים ממש אלא כגון שמטלטל את המת ע"י הפיכת המיטה.

## מושגים בדף

**אבנים מקורזלות:** בזמנם קינחו בבית הכסא באבנים שראשן חד, ואבנים אלה אינן מוקצה משום שהן ראויות לשימוש בשבת.

